

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Бурятия

МБОУ "Большелугская СОШ"

<p>«Рассмотрено» На заседании МО Протокол № 1 от «29» 08. 2023 г</p>	<p>«Согласовано» Зам.директора по УВР <i>С.Б. Цыремпилова</i> Цыремпилова С.Б. «29»08.2023 г</p>	<p>«Утверждаю» Директор школы <i>Л.С. Манидарова</i> Манидарова Л.С./ Приказ № 17/6 от «28»08.2023г</p>
--	--	---

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Бурятский язык» 6 класс (базовый уровень)

Разработана учителем бурятского языка и литературы
Цыремпиловой С.Б.,
первая квалификационная категория

у.Большой Луг
2023 г

1.Тайлбари бэшэг

Тус программа гүрэнэй Федеральна стандарт, Буряад Республикын Нуралсалай болон эрдэм ухаанай министерствын туршалгын программа дээрэ үндэһэлэгдэнэ. Буряад дунда нургуулида түрэлхи литература нуралсалай предмет болгогдожо, үзэгдэжэ байдаг гээшэ. Энэ программа мүнөө үеын ФГОС баримталан, 6-дахи классай «Бэлиг» хэблэлээр гараһан Б.Гомбоев, Б.Будаин, С.Будаинай зохёһон «Буряад хэлэн» гэнэн номдо таарууланхай.

Программын шухала **зорилгонь** хадаа:

1. Нуралсалай түрэлхи хэлэ үзэлгэ хадаа оршон тойронхи байдалые ойлгоходонь, мүн ород хэлэ болон бэшэшье предметүүдые үзэхэ хэрэгтэнь ехэ туһа хүргэдэг. Гадна нуралсалай болбосоруулха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ туһалха арга боломжотой. Ушар тиимэһэ түрэлхи хэлэнэй үүргые саашань улам дээшлүүлхэ, энэ предмет заалгыг, хэшээл бүхэнэй үр дүнгые найжаруулха шухала.

2. Багшын шухала зорилгонуудай нэгэниинь хадаа нуралсалай алдуугүйгөөр, зүбөөр бэшүүлжэ нургалга болоно. Бэшэгэй дүримүүдые, сэглэлтын тэмдэгүүдые үзэхэдөө, нуралсалай зүбөөр ойлгоод, тэдэнээ алдуугүйгөөр хэрэглэжэ нургалга ёһотой.

3. Түрэлхи хэлыг литературатайнь нягта холбоотойгоор зааха хэрэгтэй. Тиихэдээ литературын хэшээлдэ үзэһэн уран зохёолой хэлэ, найруулга, холбоо үгэнүүд, оньһон болон хошоо үгэнүүд, зэргэсүүлгэнүүд, зохид мэдүүлэлнүүд, богонихон текстүүд гэхэ мэтыг буряад хэлэнэй хэшээлнүүдтэ үргэнөөр хэрэглэхэ шухала.

4. Түрэлхи хэлэ, литературын хэшээлнүүдтэ хэлэлгэ хүгжөөлгэ хараалагданхай. Тиимэһэ изложени болон сочинени бэшэлгэ, хөөрөжэ нургалга гэхэ мэтэ хүдэлмэринүүд дүүргэгдэхэ ёһотой.

5. Буряад хэлэ үзэлгэ бэшэ предметүүдые үзэлгэтэй нягта холбоотой. Жэшээлхэдэ, буряад хэлэндэ түшэглэн, ород хэлэнэй олон ойлгосонуудые нуралсалай ойлгуулжа, хоёрдохи хэлэндэнь нургалга зэргэтэй.

6. Ургажа ябаа үетэндэ эрдэм болбосоролой үндэһэ нууриг гүнзэгыгөөр ба бата бэхээр үгэхэ, тэдэниг ажал дээрэ хэрэглэхэ, дадал шадабаритай болгохо, хүгжэлтын юрэнхы үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ.

2. Программын байгуулга ба удха

Табадахи класста үзэһэнөө дабталга (4 час.)

Аялгануудые зүб бэшэлгэ. Абтаһан үгэнүүдэй һүүлэй аялганиг буряадшалжа бэшэлгэ; үгэнүүдые абяануудаарнь, бүридэлөөрнь; мэдүүлэлнүүдые байгуулгаарнь шүүлбэрилгэ дабталга.

Фразеологи (4 час.)

Буряад хэлэнэй үгын сан дабталга; буряад хэлэнэй үгэнүүдэй хэрэглэлгээрээ илгарал; фразеологи тухай юрэнхы ойлгосо; фразеологизмуудай шанар шэнжэ ба гол түлэбүүд; оньһон, хошоо ба хурса мэргэн үгэнүүд.

Морфологи тухай юрэнхы ойлгосо. (2 час.)

Морфологиин шэнжэлдэг гол зүйл –үгэ. Үгын бүридэл. Үгын үндэһэн. Түрэл үгэнүүд. Хэлэлгын хубинууд. Бээ дааһан ба туһалагша хэлэлгын хубинууд.

Юумэнэй нэрэ (20 час.)

Юумэнэй нэрын удха шанар. Тэрэнэй морфологическа шэнжэнүүд ба синтаксическа үүргэ. Тусхайта ба юрын юумэнэй нэрэнүүд. Юумэнэй нэрын хубилалга: тоо, зохилдол, хамаадал. Падежнүүдэй ба хамаадалай залгалтануудые зүбөөр хэлэхэ, бэшэхэ шадабари, дадал бэхижүүлхэ.

Тэмдэгэй нэрэ (6 час.)

Тэмдэгэй нэрын удха шанар. Тэрэнэй морфологическа шэнжэнүүд ба синтаксическа үүргэ. Тэмдэгэй нэрын илгарал. Тэмдэгэй нэрын бии бололго. Тэмдэгэй нэрын зохилдол, хамаадал.

Тоогой нэрэ (6 час.)

Тоогой нэрэ тухай юрэнхы ойлгосо. Тэрэнэй морфологическа шэнжэнүүд ба синтаксическа үүргэ. Тоогой нэрын илгарал. Юрын ба бүридэмэл тоогой нэрэнүүд. Тоогой нэрын зохилдол, хамаадал.

Түлөөнэй нэрэ (6 час.)

Түлөөнэй нэрэ тухай юрэнхы ойлгосо. Морфологическа гол шэнжэнүүд ба синтаксическа үүргэ. Түлөөнэй нэрын илгарал. Түлөөнэй нэрын хубилалга ба ондоо үгэнүүдтэй холболдолго. Түлөөнэй нэрэнүүдэй олоной тоо. Зохилдол. Хамаадал.

Дайбар үгэнүүд (5 час.)

Дайбар үгэнүүдэй удха шанар. Тэрэнэй морфологическа шэнжэнүүд ба синтаксическа үүргэ. Дайбар үгэнүүдэй удхаараа илгарал. Дайбар үгэнүүдэй бии болодог аргууд. Дайбар үгэнүүдэй хамаадал.

Жэл соо үзэхэнөө дабталга. (4 час.)

Юумэнэй нэрын, тэмдэгэй нэрын, тоогой нэрын, түлөөнэй нэрын, дайбар үгэнүүдэй гол морфологическа шэнжэнүүдые ба синтаксическа үүргэнүүдые бэхижүүлхэ, хэлэлгын хубинууд тухай дүримүүдые хүсэнэг болгон дабталга. Хэлэлгын хубинуудаар морфологическа шүүлбэринүүдые хэлгэ

Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ (10 час.)

Үгүүлэл, тэрэнэй янзанууд. Юрэ хөөрэхэн текстээр найруулга бэшэлгэ. Уран зохёолой хэһэгээр дэлгэрэнгы ба хуряангы найруулга, һонирхолтой ушар тухай үгүүлэл бэшэлгэ, ажаглан хадуужа абаһанаа зураглалга, характеристикэ үгэлгэ, һанамжаяа бэшэлгэ, оршуулга, уран гоёор сээжээр ород ба буряад хэлэн дээрэ хөөрэлгэ.

**3. Календарна-тематическа түсэблэлгэ
Буряад хэлэн, 6 класс, 1 четверть.**

№	Хэшээлэй сэдэб	Сагай хубаари	Нурагшад ай ажаябуулгын шэнжэ	Хараалагдахан дунгууд			Шалгалтын түхэлнүүд	Гэрэй даабари	ИКТ хэрэглэлгэ	Болзор	
				предметнэ	личносно	Метапредметнэ				Түсэбөр	үнэн
1	Оролто хэшээл. Буряад хэлэн XXI зуун жэлэй эхиндэ.	1 час	Индивидуальна хүдэлмэри-уншалга. Бүлэгөөр хүдэлмэри – литературна буряад хэлэнэй шэнжэнүүдые шүүмжэлхэ. Фронтальная-шалгалтын асуудалнуудта харюусаха. (4 н.)	Б-Б. Намсарайн текст уншаад, гол бодолыень элирүүлхэ, авторы асуудалда харюусаха. Д-Х. Цынгугева гай «Буряад хэлэн» гэнэн шүлэг уран уншалга. XXI зуун жэлэй эхиндэ буряад хэлэмнай ямар байдалда байнаб? Өөрынгөө ханамжа, хандаса харуулха.	Буряад хэлэнэй удхашанар тухай мэдэсээ үргэдхэхэ.	Уншахан текстынгээ удхаар тобшолол хэхэ, ханамжая баталха.		Д-Х. Цынгугева гай «Буряад хэлэн» гэнэн шүлэг сээжэлдэхэ.	«Буряад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.		
Табадахи класста үзэһэнөө дабталга. 6 час.											
2	Фонети	1 час	Индивидуаль	Абяан ба	Д-Р.	Текстын	Ном соо үгтэһэн	Упр 9, 6	«Буряад		

	кэ Абяан ба үзэгүүд.		на- упражненинүүд ые дүүргэхэ(Упр 4- 5). Бүлэгөөр хүдэлмэри- (Упр 6, 6 н.)	үзэгүүдые илгаруулха . Фонетичес кэ шүүлбэри хэхэ.	Намжилоной «Дохолон» гэһэн текст уншахадаа, зүбөөр абяануудые үгүүлхэ, точконуудай орондо таараха аялган үзэгүүдые бэшэхэ. Ямар дүрим хэрэглэһэнээ баталха.	гол удха элирүүлхэ, ямар хургаал абахаар бэ, юу мэдэхэ болобобта, харюу үгэхэ.	(Упр 12, 13 н.	хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэл гэ.		
3	Аялгану удай тааралд ал	1ч	Үгэнүүдые 3 бүлэгтэ хубааха, дүрим нэрлэхэ. Хоёр хоёроороо хүдэлхэ.	Аялганууд ые илгаруулха			Упр 12, 9 н.			
4	Аялгану удай хубарил , нугарал	1ч	Фронтальна- шалгалта (Упр 15, 9 н.) (Ямар дүримөөр бэшэгдэхэ үгэнүүд бэ?)		Ямар дүрим хэрэглэһэнээ баталха.		Упр 15, 9 н.			
5	Дабталг а. Лексикэ .	1 час	Индивидуальна- упражнени нүүдые дүүргэхэ (Упр. 18-19). Бүлэгөөр хүдэлмэри-	Абтаһан үгэнүүдые дүримөөр нь илгажа бэшэхэ. Антониууд ые,	Антонимууды е, синонимууды е, эхир үгэнүүдые зүбөөр илгаруулха,	Л. Тапхаевай «Миисгэй» уранаар уншаха. Абтаһан үгэнүүдые	Упр 33, 14 н.. (Эхир үгэнүүдые тааруулан холбохо. Өөрыгөө сэгнэхэ.) Упр 35	Упр 31. 13 н. Б. Барадин.	«Буряд хэлэн» сахим хураха ном хэрэг лэлгэ.	

			Упр 36. Бүдэгөөр хүдэлжэ, харилсааень олохо.	синонимууды ханаха, эхир үгэнүүдые бүрилдүүлхэ.	харюугаа баталха.	нь анхаралдаа абаха. + Гэрэй ямар нэгэ амитан тухай рассказ, шүлэг гү, али зохёолго бэшэхэ.	(Эдэ үгэнүүд ямар нютаг хэлэндэ хэрэглэгдэ дэг бэ?)				
6	Үгын бүридэл . Синтаксис.	1 час	Индивидуальна-упражнени нүүдые дүүргэхэ (Упр 37, 38 , Упр 39. Упр 45, 51 н, 18-19 н.). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 40, 17 н. (үгэнүүдые зохилдуулха). Упр 41 (залгабаринуудыень тэмдэглэхэ.) Упр 50, 19 н. Д-Р. Намжилоной «Гурбан нохой» уншаад, хоёр хоёроороо хүдэлжэ, үгтэһэн	Текст соотэмдэгэй ба тоогой нэрэнүүдые оложо шадаха, гол морфологи ческа шэнжэнүүдээрнь илгаруулха . Үгтэһэн үгэнүүдые мэдүүлэл болгохо, текст ямар мэдүүлэл нүүдһээ бүридэнэб илгаруулха.	Точконуудай орондо таараха газартань аялган үзэгүүдые табин бэшэхэ. Зүйр үгэнүүдэй бэшэлгэ тайлбарилха. (Упр 42, 17 н). Мэдүүлэлнүүдые зүбөөр зохёохо, текст ба мэдүүлэлнүүдые илгаруулха.	Упр 52 уншаад, гол удхынь элирүүлхэ, түсэб та Упр 52 уншаад, гол удхынь элирүүлхэ, түсэб табиха.	Ном соо үгтэһэн упр 44 дүүргэхэ. Үгын бүридэлөөр шүүлбэри хэхэ, бэе бэеэ шалгаха. Шалгалтын хүдэлмэри. Упр 54. «һанагдаа гүй һайхан намар» (+), 21 н.	Упр 43, 19 н. 17 н, доро үгтэһэн схемэ нүүдээр үгэнүүдые зохёохо, үгын бүридэлөөр шүүлбэри хэхэ (жэшээнү үд дабтагдаха ёһогүй.) Шалгалтын диктант	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ.		

			үгэнүүдхээ мэдүүлэлнүү дые зохёохо. Фронтальна-Упр 47, 18 н. Доро үгтэһэн схемэ тайлбарилха.					да бэлэдхэл.			
7	Шалгалтын диктант.	1 час	Шалгалтын диктант.				Шалгалтын диктант грамматическа даабаринууд тай.	Урда үзэһэнөө дабтаха.			
8	Алдуу дээрэ хүдэлмэри	1 час	Орфографическа ба пунктуационно алдуунуудаа зүбөөр заһаха.				Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Словарна диктант да бэлэд хэл.			
Фразеологи. 3 час.											
9	Фразеологи.	1 час	Индивидуальна-упражнени нүүдые дүүргэхэ (Упр 55,22 н. Упр 56, 23 н Д. Ошоров «Унаһан малгайгаа абангүй»). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 58, 24 н. (хоёроороо хүдэлжэ, үгтэһэн	Буряад хэлэнэй сан дабталга; тэрэнэй хүгжэлтын тобшо түүхэтэй танилсуулга.	Буряад хэлэнэй үгын санда боложо байгаа һүүлэй үеын хубилалта нууд тухай.	Фразеологи з муудай удха тайлбарилха, мэдүүлэлнүү дые зохёохо. («Буряад хэлээр тестнүүд» упр 1, 37 н).		Упр 57., 23 н.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэг лэлгэ.		

			фразеологиз муудай удхыень тайлбарилха) .								
10	Фразеологи.	1 час	Индивидуальна-упражнени нүүдые дүүргэхэ (Упр 60, 24 н, Упр 61. 24 н.).	Буряад хэлэнэй үгэнүүдэй хэрэглэлгээ рээ илгарал, тэдэниие зүбөөр нэрлэхэ.	Ц-Д. Дамдинжапов ай «Юрын буряад эхэ» гэхэн зохёолхоо хэхэг уншаад, тогтомол холбуулал нуудые олоод, удхыень тайлбарилха. (Упр 59, 24 н.)	Упр 64, 25 н. Дүтэрхы удхатай буряад хэлэнэй фразеологиз муудые ханаха.	Фразеологизмуудые хэрэглэн, мэдүүлэлнүүдые зохёохо.	Упр 63, 25 н. (Асуудал нуудта харюусаха).	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.		
11	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри. Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индивидуальна - упражнени нүүдые дүүргэхэ (Упр 62, 25 н, Упр 65. 25 н.).	Творческо хүдэлмэри. Багшын үзэмжөөр бэшэхэ.	Үггэхэн даабария байнаар дүүргэхэ.	Дуратай зохёолойн гоо геройнуудай абари зандань тогтомол холбуулал нуудтай мэдүүлэл нүүдые зохёогоод бэшэхэ.	Творческо хүдэлмэри бэшэхэ.	Урда үзэхэнөө дабтаха.	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.		

Морфологи тухай юрэнхы ойлгосо (2 час).

12	Морфологи тухай юрэнхы ойлгосо.	1 час	Индивидуальна-упр 66, 27 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 69, 27 н. Фронтальна-(27 н. уншаад, табицаар хүдэлмэри. 28 н.)	Морфологийн шэнжэлдэг гол зүйл -үгэ гэхэн ойлгосотой танилсуулга.	Бээ даахан ба туһалагша хэлэлгын хубинуудай илгарал дабтаха, бэхижүүлхэ.	Хэлэлгын хубинуудые зүбөөр хэрэглэхэ.	Таблицаар хүдэлмэри. (28 н.) Жэшээ нүү дые зүбөөр ханажа, дэбтэртээ бэшэхэ.	Хэлэлгын хубинуудые зүбөөр хэрэглэн, мэдүүлэлнүү дые зохёохо.	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэл гэ.	
13	Практическа хүдэлмэри.	2 час	Индивидуальна хүдэлмэри-уншалга. Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 71, 28 н. «Дэлхэйн хүн зон адли бэшэ...»	«Хүн зон түрэхэн нютагаа мартаха ёһогүй гэхэн ойлгосо үргэдхэхэ.	Ямар хэлэлгын хубида хабаатай байнаб гэжэ үгэнүүд дээрэ тэмдэглэхэ.	Уншаһан текстынгээ удхаар тобшолол хэхэ, һанамжаяа баталха.	Практическа хүдэлмэри. Бэхижүүлгэ	Морфологи дабтаха. (3-3 мэд. зохёохо).	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэл гэ.	
Юумэнэй нэрэ. 20 час.										
14	Юумэнэй нэрэ. Юумэнэй нэрэ тухай ойлгосо.	1 час	Индивидуальна- § 1 уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ (Упр 72, 30 н, Упр 73. 31 н.). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 74, 31 н. Фронтальна- (Упр 76, 31 н,	Юумэнэй нэрын морфологическа шэнжэнүүдтэ нь ба синтаксическа үүргэдэнь анхаралаа хандуулха.	«Буряад хэлээр тестнүүд» 1 даабари 39 н., 2 даабари 39 н. дүүргэхэ.	Упр 75, 31 н. уранаар уншаха. «Гэр бүлэ тухайгаа» дэлгэрэнгы гээр хөөрэхэ.Юу мэнэй нэрэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүү	Алиш тээшээ адляар уншагдаха үгэнүүдые ханаха.	§ 1 уншаха. Упр 75, (+) 31 н.	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэл гэ.	

			алиш тээшээ адляар уншагдаха үгэнүүдые ханаха.			дые зохёохо.				
15	Юумэнэй нэрэ юу тэмдэглэдэг бэ?	1 час	Индивидуальна-§ 2 уншаха. Упр 77, 32 н. Буряад хэлээр тестнүүд» 1 даабари 39 н. (Шалгалтын даабари). Юумэнэй нэрэнүүдые олоод, доогуурнь зураха.)	«Буряад хэлээр тестнүүд» 1 даабари 39 н. (Шалгалтын даабари). Юумэнэй нэрэнүүдые олоод, доогуурнь зураха.)	Ц-Х. Дарибазарова гай «Нэрhэн» шүлэг уранаар уншаха.	Юумэнэй нэрэнүүдые хэрэглэн, жэмэстэ ошоһон, түүhэн тухайгаа бишыхан зохёолго бэшэхэ.		§ 2, 33 н. (Жэмэсэй нэрэнүүдые ханаха, 2-2 мэдүүлэл зохёохо.)	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэл гэ.	
16.	Юрын ба тусхайта юумэнэй нэрэнүүд.	1час	Индивидуальна-юрын ба тусхайта юумэнэй нэрэнүүдэй илгарал тухай уншаха.(§ 3, 34 н.) Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 82, 35 н. + Буряад Республикын карта хараад,	Упр 81, 34 н. Э. Дугаровой «Буряадайм нютагууд» гhэн шүлэг уранаар уншаад, тусхайта юумэнэй нэрэнүүдые олохо.	Упр 82 «Буряад орон» уншаад, ород хэлэндэ сээжээр оршуулха. (35 н.)	Упр 85, 36 н. географическа нэрэнүүдые ханажа бэшэхэ.	Упр 86, 36 н. (Үлүү юумэнэй нэрэ олохо.)	§3 уншаха. Упр 83, 35 н.	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.	

			мэд. зохёохо. Фронтальна- хөөрөө эмхидхэхэ.							
17	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри.	1 час	Индивидуальна- Упр 84, 36 н. тус карта хараха. Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 92, 39 н. Байгал далайн олтирогууд тухай хөөрэлгэ бэлдэлгэ. Фронтальна- (Упр 90, 38 н, домог уншаад, географическа нэрын түүхэ баримталан домог бэшэхэ.	Карта хаража, үгүүлэл зохёохо. (Упр 84, 36 н.)	Хөөрэлгэ бэлдэхэдээ, мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха. (Упр 92, 39 н.)	Үгтэһэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Удхатай, дэлгэрэнгы мэдүүлэлнүү дые зохёон байгуулха.	Творческо хүдэлмэри. Зохёохы шадабари шалгаха.	§ 3 уншаха. Упр 91, 38 н. (Алдуунуудыень заһажа бэшэхэ).	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэл гэ.	
18	Юумэнэй нэрын бии бололго.	1 час	Индивидуальна- «Буряд хэлээр тестнүүд». (Юумэнэй нэрын гаралга.) Даабари 1, 42 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри- (Упр 98, 41 н. Фронтальна- Упр 99. 41 н. Үлүү үгэ олохо.	Буряд хэлэндэ юумэнэй нэрэнүүд 4 аргаар бии болодог гэхэн ойлгосотой танилсуулга.	«Буряд хэлээр тестнүүд». (Шалгалтын даабаринууд. Даабари 1, 43 н. (Гараһан һууритай юумэнэй нэрэ илгаха.) Хүдэлмэриез сэгнэлгэ.	Юумэнэй нэрэнүүд 4 аргаар бии болодог гэхэн ойлгосо үргэдхэн, мэдүүлэлнүү дые зохёон, үгүүлэл болгохо.		§ 4 уншаха. Дүрим бүхэндэ 3-3 үгэ һанаха.	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэл гэ.	

19	Шалгалтын хүдэлмэри.	1 час	Фронтальна-шалгалтын хүдэлмэри.	Шалгалтын диктант бэшэхэ.	Зүбөөр бэшэхээ оролдохо.	Үгтэһэн грамматическа даабаринуу даа зүбөөр дүүргэхэ.	Шалгалтын хүдэлмэри.	Урда үзэһэнөө дабтаха.			
27	Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Четвертиин дүн гаргалга.	1 час	Индивидуальна-Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Бүлэгөөр хүдэлмэри-нэмэлтэ даабаринуу дые дүүргэхэ.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Алдуунуудаа зүбөөр заһахаяа оролдохо.	Алдуунуудаа заһахадаа, жэшээнүү дые зүбөөр хэрэглэжэ, харюунуудаа баримталха.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Урда үзэһэнөө дабтаха.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэл гэ.		

**Календарна-тематическа түсэблэлгэ
Буряад хэлэн, 6 класс, 2 четверть.**

№	Хэшээлэй сэдэб	Сагай хубаари	Һурагшадай ажаябуулгын шэнжэ	Хараалагдаһан дунгууд			Шалгалтын түхэлнүүд	Гэрэй даабари	ИКТ хэрэглэглэ	Болзор	
				предметнэ	личносно	метапредметнэ				түсэбөөр	үнэн
1.	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индивидуальна-үгтэһэн сэдэбтэ зохёолго бэшэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри-түсэб табиha. Фронтальна-хөөрөө эмхидхэхэ	Творческо хүдэлмэри бэшэхэ.	Үгтэһэн даабарияа һайнаар дүүргэхэ.	Бэшэһэн хүдэлмэри дээ зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Зохёолгодоо тобшолол хэхэ, өөрынгөө хандаса харуулха.	Творческо хүдэлмэри бэшэхэ.	Урда үзэһэнөө дабтаха. «Орой намар» гэһэн сэдэбтэ мэдүүлэлнү үдые зохёохо.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэглэ.		
2.	Юумэнэй нэрын морфологическа аргаар	1 час	Индивидуальна- § 4 (2) уншаха, упражнени нүүдые	Юумэнэй нэрэнүүд ехэнхидээ морфологическа аргаар	Залгабаринуу дай хүсөөр шэнэ үгэнүүдые бии болгохо	Схемэнүү дээр юумэнэй нэрэнүүдые зохёохо.	Үгын бүридэ лөөр шүүлбэри хэхэ. (Упр	§ 4 (2). Уншаха. Упр 109, 44 н.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном		

	гаргалга.		дүүргэхэ(Упр 100, 42 н, Упр 101, 42 н.). Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 102, 42 н, Упр 103, 42 н. (Залгабаринууд ыень сээжээр олохо.) Фронтальна-(Упр 104, 42 н, залгабарииень элирүүлээд, сээжээр харюусаха.	гарадаг гэхэн ойлгосотой танилсуулга.	ба үгын бүридэлөөр шүүлбэри хэхэ.	Ород хэлэнһээ буряад хэлэн дээрэ оршуулха.	112, 45 н.)		хэрэглэ лгэ.		
3	Юумэнэй нэрын нэгэнэй ба олоной тоо.	1 час	Индивидуальн а- §5 (2) уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 114, 45 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 115, 45 н, (олоной тоогой залгалтанууды е тайлбарилха.) Фронтальна-(Упр 117, 46 н.) Алдуутай үгэнүүдые оложо заһаха,	Упр 121 , 47 н. Даабари дүүргэхэдээ, олоной тоогой түхэлтэй болгохо, бэшэлгэ тайлбарилха.	Упр 118, 47 н. Буруу зохёогдоһон холбуулал нууды заһаха.	Упр 119. 47 н. (Холбуулал нуу дые ород хэлэнһээ оршуулха.) Наадан-мүрысөө үнгэргэхэ.- Упр 120, 47 н.	Упр 123, 48 н. Ном соо үгтэһэн диктант үнгэргэхэ.	§5 уншаха. . Упр 116, 46 н. Б. Ябжанов «Хэрмэшэ».	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.		

			бэшэһэнээ баталха.								
4	Абтаһан үгэнүүдые олоной тоодо зүб бэшэлгэ.	1 час	Индивидуальн а- дүрим уншалга, таблицаар хүдэлмэри (50 н.) Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 127, 49 н. Фронтальна- упр 125, 49 н. (Олоной тоогой залгалтанууды е бэшэхэ, бэшэлгээ баримталха.)	Упр 128, 50н. (Таараха аялган үзэгүүдые бэшэхэ, харюугаа баримталха.)	Упр 10., 51 н. «Успех Наруто» оршуулхадаа, зүбөөр мэдүүлэлнүү дээ зохёохо. Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Үгтэһэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Удхатай, дэлгэрэнгы мэдүүлэлнүү дые зохёон байгуулха.	Зохёохы шадабари шалгаха.	§ уншаха, дабтаха. Упр 129, 50 н. уншаха, хадуужа абаха.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.		
5	Юумэнэй нэрын зохилдол. Нэрын падеж. Хамаанай падеж.	1 час	Индивидуальн а- § 6 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 131, 52 н. Упр 144, 58 н.). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 132, 53 н, (2 бүлэг болгоод бэшэхэ.) Упр 149, 60 н.	Б. Мунгоновой зохёолһоо хэһэг уншаха. Упр 143., 57 н. уншаха, үгэнүүдые падеждэ зохилдуу лан уншаха.	Упр 132 дүүргэхэдээ, хэр зэргэ зүбөөр хэһэнээ шалгаха. Упр 145, 58 н. Буряад орон тухай мэдэсээ үргэдхэхэ.	Упр 134., 53 н. «Хасуури хаялтай гү?» сээжээр ород хэлэндэ оршуулха, асуудалда харюусаха, юумэнэй нэрын падеж элирүүлхэ. Буряад ороной сээсгүүд...» гэһэн сэдэбтэ	Юумэнэй нэрэнүү дые зохилдуул ха. Упр 153, 61 н. Үгүүлэл оршуулха. «Цветки лотоса...»	§ 6. (3-3 юумэнэй нэрэнүүдые зохилдуулха). § уншаха, упр 150, 61 н. үгтэһэн үгэнүүдэй зүб вариант тэмдэглэхэ.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.		

			Фронтальна- (Упр 133, 53 н.) Үгын бүридэлөөр шүүлбэри. Упр 146, 58 н.			материал суглуулха. (Упр 148, 60 н.)					
6	Зүгэй падеж. Үйлын падеж.	1 час	Индивидуаль на- упражненинүү дые дүүргэхэ(упр 155, 156, 62-63 н.) таблицаар хүдэлмэри хэхэ. Упр 161, 65 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 159, 64 н. Зүб вариантыень шэлэхэ, харюугаа баталха. Упр 162, 65 н. Фронтальна- (Упр 160. 64н. Таараха падеждэ табин бэшэхэ, залгалтануу дыень тэмдэглэхэ. Упр 165, 67 н.	Ц. Цырендоржи евай «Намар» шүлэг уранаар уншаха, падежэй залгалтын хажуугаар ямар залгалтанууд байнаб? Үгэнүүдые таараха падеждэ табяад бэшэхэ. Үгын бүридэлөөр шүүлбэри хэхэ.	Онъһон үгэнүүдые уншаха, лексическэ шүүлбэри хэхэ. Удхаараа дүтэрхы онъһон үгэнүүдые хараадаа абаха. (Упр 162., 65н.)	«Минии дуратай саг» гэһэн сэдэбтэ шүлэг зохёожо туршаха. Уранаар уншаха. Үгын бүридэлөөр шүүлбэри зүбөөр хээд, тэдэ үгэнүүдээ хэрэглэн, мэдүүлэлнүү дые зохёохо.	Упр 159 (64 нюурта.) Үгэнүү дэй зүб вариан тыень шэлэхэ, харюугаа баталха. Һурагшын «Үбэл» гэһэн диктант уншаха, алдуунууд ыень олохо, харюугаа тайлбарил ха.	§ уншаха, упр 150, 61 н. үгтэһэн үгэнүүдэй зүб вариант тэмдэглэхэ.	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.		

			Таабаринуудыг тааха, ажаглаха, бээ шалгах. Ямар алдуунууд байна? Алдуунуудаа зааха.								
7	Дидактикес ка материалнуудаар хүдэлмэри.	1 час	Индивидуальна- «Буряд хэлээр тестнүүд». (Юумэнэй нэрын зохилдол). Даабари 1, 2, 45 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри- (Даабари 3, 4, 45 н. Фронтальна- Упр 164, 66 н. н. Тухалагша үгэ хэрэглэжэ, зүб вариантыень шэлэхэ.	« Буряд хэлээр тестнүүд». Даабаринуудыг дүүргэхэ.	Даабари 1, 463 н. Шалгалтын даабаринуудыг дүүргэхэ. Ямар дүрим баримталаг дааб? Харюугаа баримталха.	Упр 166, 67 н. Ород хэлэнхээ оршуулха, холбуулалнуудыг зүбөөр хэрэглэн, мэдүүлэлнүүдыг зохёохо.	Юумэнэй нэрэнүүдыг падеждэ тааруулан бэшэхэ.	§ уншаха, дабтаха. Үгтэһэн үгэнүүдыг зохилдуулха.	«Буряд хэлэн» сахим хураханом хэрэглэглэ.		
8.	Зэбсэгэй падеж.	1 час	Индивидуальна- § 7 (5) дүрим уншаха, упражненинүүдыг дүүргэхэ(Упр	Зэбсэгэй падеждэ – аар, -яар, -гаар залгалтануудыг абадаг	Онъһон үгэнүүдэй удха тайлбарилха. Упр 171. 69 н.	Үгын бүридэлөөр шүүлбэри хэхэ, мэдүүлэлнүүдыг зохёохо.	Словарна диктант бэшэхэ.	§7 (5). Үгтэһэн үгэнүүдыг зэбсэгэй падеждэ зохилдуул	«Буряд хэлэн» сахим хураханом хэрэглэ		

			171, 69 н). Фронтальна- Упр 172, 69 н.(точкын орондо таараха үзэгүүдые табяд, холбуулалнууд ые бэшэхэ, шалгаха.	гэһэн ойлгосотой танилсуулха.				ха, үгэнүүдтэй мэдүүлэлнү үдые зохёохо.	лгэ.		
9	Хамтын падеж. Гаралай падеж.	1 час	Индивидуальн а- упражнени нүүдые дүүргэхэ: (упр 174, 177, 71 н.) Бүлэгөөр хүдэлмэри- (Упр 176, 70 н харюугаа харилсуулха.) Фронтальна- Упр 179, 72 н. Рассказ сэгнэхэ.	Үгтэһэн үгэнүүдые хамтын ба гаралай падежнүүд тэ зохилдуул ха, үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүү дые зохёо хо . Даабаринуу дые дүүргэхэ.	Упр 178, 71 н. Эхэ эсэгын һургаал, захяа уншаха, тобшолол хэхэ, хадужа абаха. Харюугаа баримталха.	Упр 175, 70 н. Буряд орон тухай текст оршуулха. Үгэнүүдые зүбөөр хэрэглэн, холбоо текст болгохо.	Д. Улзытуе вай шүлэг уншаад, хаалта соохи юумэнэй нэрэнүүды е удхаарнь таараха падеждэ табяд бэшэхэ, падежыень зааха. (Упр 180, 72 н.)	§7 дабтаха. Урда үзэһэнөө дабтаха, юумэнэй нэрэнүүдые зохилдуул ха.	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.		
10	Практичес ка хүдэлмэри .	1 час	Индивидуальн а- § 7 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ. («Буряд хэлээр тестнүүд»	Номоор хүдэлмэри. Юумэнэй нэрэнүүдые зохилдуулха. (Таблица хэрэглэхэ 52 н.)	Упр 128. 69 н. (Үгын бүридэлөөр шүүлбэри хэхэ. Мэдүүлэлнүү дые зохёохо).	«Байгаалиин шэнжэлэл» , ном, «Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэжэ, «Үбгэн буурал	Зохёолго бэшэлгэ.	§7 анхаралтай гаар уншаха. (Юумэнэй нэрэнүүдые зохилдуулха)	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.		

			Даабари 5, 45, №6, 46 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- («Буряад хэлээр тестнүүд» Даабари 5, 45, №6, 46 н. Фронтальна-дүүргэһэн даабаринуу даа шалгаха.)			үбэлнай...» гэгһэн сэдэбтэ холбоо текст бэшэхэ.					
11	Юумэнэй нэрын хамаадал. Ньюурта хамаадалай залгалта зүб бэшэлгэ.	1 час	Индивидуальн а- Номоор хүдэлмэри §§ 8.9. 73-74 н уншаха. Таблицаар хүдэлмэри. (74 н.) Упр 181, 73 н; Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 184, 74 н. (Фронтальна- Упр 187, 75 н. (Ньюурта хамаадуулха, залгалтануу дыень тэмдэглэхэ.)	Номоор хүдэлмэри. Бээ даагаад хэхэ хүдэлмэри. Упр 182. 73 н. (Ямар хубилалта болоноб?)	Упр 183. 73 н. Холбуулалну удые ород хэлэндэ оршуулха. Тобшолол гаргаха. Үгэнүүдые хэрэглэн, мэдүүлэлнүү дые зохёохо. Зохёохон мэдүүлэлнүү дээ уншаха.	Упр 185, 74 н. «Добрые слова ценнее золота» гэгһэн текст оршуулхадаа, ньюурта хамаадалай залгалтанууд ыень зүбөөр хэрэглэхэ.	Упр 186. 75 н. Нурагшын зохёохон шүлэг уранаар уншаха, шүлэг, басни гү, али рассказ зохёохо.	§ 8,9., уншаха. Упр 187, 75 н.	«Буряад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэ лгэ.		
12	Ньюурта хамаадалай залгалта	1 час	Индивидуальн а- Номоор хүдэлмэри. § 9	1-дэхи ба 2-дохи ньюурта хамаадал	Упр 191, 77 н. (Эдэ үгэнүүдые 2-	Упр 192., 77 н. уранаар уншаад,		§ 9. (3-3 үгэ падеждэ зохилдуу	«Буряад хэлэн» сахим		

	зүб бэшэлгэ. 1-дэхи нюурта хамаадал ба 2-дохи нюурта хамаадал.		(1, 2) дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 188 , 189, 76 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 190, 1-дэхи олон нюурта зохилдуулха, залгалтанууды енъ тэмдэглэхэ. Фронтальна-дүүргэһэн даабаринуу даа шалгаха.)	тухай ойлгосотой танилсуулга. Номоор хүдэлмэри.	дохи ганса ба олон нюурта хамаадуулхад аа, залгалтыень тэмдэглэхэ.	асуудалда харюусаха.		лаад, нюурта хамаадуулха .)	һураха ном хэрэглэ лгэ.		
13	Шалгалтын хүдэлмэри .	1 час	Фронтальна-шалгалтын хүдэлмэри.	Шалгалтын диктант бэшэхэ.	Зүбөөр бэшэхээ оролдохо.	Үгтэһэн грамматическа даабаринуу даа зүбөөр дүүргэхэ.	Шалгалтын хүдэлмэри.	Урда үзэһэнөө дабтаха.			
14	Алдуу дээрэ хүдэлмэри . Четвертиин дүн гаргалга.	1 час	Индивидуальна- Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Бүлэгөөр хүдэлмэри- (Нэмэлтэ даабаринууды дүүргэхэ.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Алдуунуудаа зүбөөр заһахая оролдохо.	Алдуунуудаа заһахадаа, жэшээнүүды зүбөөр хэрэглэжэ, харюунуудаа баримталха.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Урда үзэһэнөө дабтаха.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэ лгэ.		

Календарна-тематическа түсэблэлгэ

Буряад хэлэн, 6 класс, 3 четверть

№	Хэшээл эй сэдэб	Сагай хубаар и	Бурагшадай ажаябуулгын шэнжэ	Хараалагдаһан дунгууд			Шалгалтын түхэлнүүд	Гэрэй даабари	ИКТ хэрэглэлэгэ	Болзор	
				предметнэ	личностно	метапредметнэ				түсэбөөр	үнэн
1.	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри. Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индивидуальна-үгтэһэн сэдэбтэ зохёолго бэшэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри-түсэб табиха. Фронтальна-хөөрөө эмхидхэхэ	Творческо хүдэлмэри бэшэхэ.	Үгтэһэн даабарияа найнаар дүүргэхэ.	Бэшэһэн хүдэлмэри дээ зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Зохёолгодоо тобшолол хэхэ, өөрынгөө хандаса харуулха.	Творческо хүдэлмэри бэшэхэ.	Урда үзэһэнөө дабтаха. «Үбэлэй аашанууд» гэхэн сэдэбтэ мэдүүлэлнүүдые зохёохо.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлэгэ.		
2	Нюурта хамаадалай залгалта зүб бэшэлгэ. 3-дахи нюурта хамаадал.	1 час	Индивидуальна-Номоор хүдэлмэри. § 9 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 193 , 78 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри-Упр 196, 80 н. онһон үгэнүүдэй удха тайлбарилха. Фронтальна-дүүргэһэн даабаринуудаа шалгаха.)	3-дахи нюурта хамаадал тухай ойлгосотой танилсуулга. Номоор хүдэлмэри.	Упр 194, 79 н. Ш-Н. Цыденжаповай үгтэһэн хэхэг уншаад, нюурта хамаадалда байһан юумэнэй нэрэнүүдые түүжэ бэшээд, үгын бүридэлөөр шүүлбэри	Упр 199, 80 н. Угтэһэн текст оршуулхадаа, үгэнүүдые зүбөөр нюурта хамаадуулан бэшэхэ.	Упр 198, 80 н. (Задача бодохо.)	§ 9. Упр 14 197, 80 н. (Холбуулал нуудые оршуулха.)	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлэгэ.		

					хэхэ.					
--	--	--	--	--	-------	--	--	--	--	--

3	Бэхижүүлгын хэшээл.	1 час	Индивидуальна-«Буряад хэлээр тестнүүд». (Даабари 1, 47 н. Фронтальна-Даабари 3., 4, 47 н.	«Буряад хэлээр тестнүүд». Даабари 5, 47 н.	Юумэнэй нэрэнүүдые падеждэ зохилдуулаад, нюурта хамаадуулха. Зүбөөр хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдые зохёохо.	«Буряад литература» гэнэн ном сооһоо нюурта хамаадалда байһан юумэнэй нэрэнүүдтэй мэдүүлэл нүүдые түүжэ бэшэхэ. Хэлэлгэ соо зүбөөр хэрэглэхэ.	Бэхижүүлгэ.	§ 7. Урда үзэнэ нөө дабта ха.	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.	
4	Юумэнэй нэрын өөртэ хамаадал.	1 час	Индивидуальна-Номоор хүдэлмэри. § 10 дүрим уншаха, упражнени нүүдые дүүргэхэ(Упр 201 , 81 н). Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 202, 81 н.	« Буряад хэлээр тестнүүд». Даабаринуудые дүүргэхэ. (1, 48 н.) Өөртэ хамаадалай залгалтатой үгэнүүдые олохо.	Юумэнэй нэрэнүүд өөртэ хамаадахадаа, тус юумэн өөрын гэнэн удхатай болодог гэжэ ойлгохо шухала. (Таблицаар хүдэлмэри: 82 н.)	« Буряад хэлээр тестнүүд». Даабаринуудые дүүргэхэ (даабари 3, 49 н.) Буряад арадайнгаа ёһо заншал сахижа ябая... өөртэ хамаадалай залгалтатой юумэнэй нэрэнүүдые олохо, үргэлжэлэл бэшэхэ. Ажаглалта		§ 10. Упр 203, 82 н.	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.	

						хэхэ. «Буряад литература» гэхэн ном сооһоо өөртэ хамаадалай залгалтатай юумэнэй нэрэнүүдые түүжэ бэшэхэ.					
5	Өөртэ хамаадалай залгалтанууды зүб бэшэлгэ.	1 час	Индивидуальна-номоор хүдэлмэри § 11. Упр 204, 82 н. Фронтальна-Упр 208, 85., «Шагтаяа дээрэһээ тайла». Өөртэ хамаадалай залгалтатай юумэнэй нэрэнүүдые түүжэ бэшээд, үгын бүридэлөөр шүүлбэри хэхэ.	Номоор хүдэлмэри: упр 209, 85 н. Онһон үгэнүүдые уншаха, ямар хургаал заанаб? Юумэнэй нэрэнүүдэй залгалтанууды сээжээр тайлбарилха.	«Аяга сай» упр 212, 87 н. Текст уранаар уншаха, гол бодолыень элирүүлхэ, нюурта ба өөртэ хамаадаһан юумэнэй нэрэнүүдые түүжэ бэшэхэ, зүбөөр хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдые зохёохо.	Творческо проект дүүргэхэ (упр 213, 87 н.) «Хүнэй наһанда аба эжы хоёр ехэ һуури эзэлдэг...» гэхэн сэдэбтэ проект зохёохо. (Шэнжэлэл гын шэглэл ба сэдэб үгтэнхэй.)	Творческо проект дүүргэхэ .	§ 11. Урда үзэхэ нөө дабта ха. Упр 210, 86 н.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ.		
6	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри. Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индивидуальна-үгтэһэн хэхэг уншаха. (Ород хэлэнһээ буряад хэлэн дээрэ оршуулга). Бүлэгөөр	Ород хэлэнһээ буряад хэлэн дээрэ оршуулга.	Оршуулха-даа зүбөөр мэдүүлэлнүүдээ зохёохо. Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Үгтэһэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Удхатай, дэлгэрэнгы мэдүүлэл-	Творческо проект хүдэлмэри. Зохёохы шадабар и шалгаха.	Зохёолго бэшэхэ.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ. Толи		

			хүдэлмэри- зураг сээжээр зураха. Фронтальна- хөөрөө эмхидхэхэ.			нүүдые зохёон байгуулха.			хэрэг- лэлгэ.		
--	--	--	---	--	--	-----------------------------	--	--	------------------	--	--

7	Ээ-эй, ээ- өө аялганууд ые зүб бэшэлгэ.	1 час	Индивидуаль на- § 12 дүрим уншаха, упражненинүүдые дүүргэхэ (Упр 217 , 89 н), упр 226, 92 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри- Упр 215, 88 н. Харюугаа тайлбарилан, таблицаар харуулха. Фронтальна- (Упр 214. 88 н.) «Сагаан эдеэн», хурагшын бэшэһэн диктант шалгаха, алдуунуудыень олохо.	«Соохор хон инзаган», упр 221., 91 н. уншаха, аялган үзэгүүдые зүбөөр табиха.	Упр 218, 89 н. Үгүүлэл дэ нэрэ ханаха, хэдыдэхи абзац соо үгүүлэлэй гол бодол байнаб? Үгэнүүдые хүсэлдүүлжэ бэшэхэ, харюугаа баталха.	«Эхэ эсэгийн хургаал, захяа...» упр 222, 91 н. + Танай аба эжы, хүгшэн болон нагаса аба эжынэртнай ямар хургаалнууды заадаг бэ? Һанамжаяа бэшэхэ... Үгтэһэн сэдэбтэ материал суглуулха.	Упр 220, 90 н. «Ёлка» хурагшын оршуулга заһаха, үгүүлэл үргэлжэлүүлхэ.	§ 12 уншаха, упр 216, 89 н. үгтэһэн оньһон үгэнүүдые уншаха, дүримэй ёһоор бэшэхэ.	«Буря ад хэлэн» сахим хураха ном хэрэгл эл гэ.	
8	Бэхижүүлг ын хүдэлмэри .	1 час	Индивидуальна- упр 223, 91 н. Үлүү 2 үгэ олохо. Бүлэгөөр	Номоор хүдэлмэри. Упр 219, 90 н. Ц.	-Ээ-эй, ээ-өө аялганууды зүб бэшэлгэдэ анхаралаа	«Утята и стрекоза» Б. Житков.(упр 224. 92 н.)	Бэхижүүл гын хүдэлмэри.	§ 12 дабтаха. Шалгалтын асуудалнуудта харюу бэлдэхэ	«Буря ад хэлэн» сахим	

			хүдэлмэри: упр 225, 92 н. бүлэгөөр хүдэлжэ, ээ-эй аялгануудай зүб бэшэлгэдэ табица, схёмэ зохёохо, жэшээтэ табица үгтэнэ. Фронтальна-Упр 226, 92 н. Ээ-эй, өө табяад бэшэхэ, дүрим баримталха.	Номтоевой «Һоһор һамган» гэхэн арадай наадан тухай уншаха, аялган үзэгүүдые табица, харьюугаа тайлбарилха.	хандуулха, эдэ аялгануудтай үгэнүүдые хэрэглэжэ, зүбөөр мэдүүлэлнүүдые зохёохо.	оршуулхадаа, юумэнэй нэрэ тухай мэдэсээе хэрэглэхэ.		(94 н.)	һураха ном хэрэглэл гэ.	
--	--	--	--	--	---	---	--	---------	-------------------------	--

Тэмдэгэй нэрэ.

9	Тэмдэгэй нэрэ.	1 час	Индивидуальна-95 н. Мойһон ямар бэ, зураглаха. Упражненинүүды е дүүргэлгэ: упр 228, 96 н «Гүлгэн» уншаха, гүлгэн ямархан бэ гэжэ шадаха гүт? Юундэ? Зохёол һонирхолтой болгон бэшэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри: упр 231, 97 н, үлүү үгэнүүдые олохо, бэе бэеэ шалгаха.	Тэмдэгэй нэрын гол морфологическа шэнжэнүүдтэ йнь ба синтаксическа үүргэтэйн танилсуулха.	Тэмдэгэй нэрэнүүдтэ таарамжатай юумэнэй нэрэнүүдые һанан бэшэхэ. (Упр 232, 97 н.)	Үгтэһэн үгэнүүдтэ синонимуудые һанажа бэшэхэ, нэгэ бүлэг синонимуудтай мэдүүлэлнүүдые һанаха. (Упр 235, 97 н.)	Зохёохы шадабари шалгаха.	§ 13. Упр 236, 98 н.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ.	
---	----------------	-------	--	---	---	--	---------------------------	----------------------	---	--

			Фронтальна- 236, 98 н. Зүбөөр үгтэһэн үгэнүүдыень олохо, жэшээнүүдые һанаха.						
10	Шанарта ба харилсаата тэмдэгэй нэрэнүүд.	1 час	Тэмдэгэй нэрэнүүд удхаараа шанарта болон харилсаата гэжэ илгардаг гэһэн ойлгосотой танилсуулха. Индивидуальна- номоор хүдэлмэри. § 14, 98 н. Упр 239, 100 н. Упр 240, 100 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр 249, 103 н. (Хоёроороо хүдэлжэ, ород хэлэнһээ оршуулхадаа, тэмдэгэй нэрэнүүдые зүбөөр хэрэглэхэ.)	Шанарта ба харилсаата тэмдэгэй нэрэнүүдые зүбөөр илгаруулжа шадаха.	Харилсаата тэмдэгэй нэрэнүүдэй залгабариень илгажа шадаха, абтаһан тэмдэгэй нэрэнүүдые зүбөөр бэшэхэ арга үргэдхэхэ.	Буруу зохёогдохон холбуулалнуудые заһаха, мэдүүлэлнүүдые зохёохо. (Упр 241, 100 н.)	Алдуутай холбуулалнуудые заһажа бэшэхэ. (Упр 240, 100 н.)	§ 14. (Харилсаата тэмдэгэй нэрэнүүдтэй мэдүүлэлнүүдые зохёохо.)	
11	Тэмдэгэй нэрын шанарай зэргэнүүд.	1 час	Индивидуальна- § 15. 103 н. Упр 251. 103 н. (Ямар амитан тухай хэлэгдэнэб,	Тэмдэгэй нэрэ 3 зэргэтэй байдаг гэһэн ойлгосотой танилсуулга.	Нэгэ текстыень шэлэн оршуулхадаа, зүбөөр мэдүүлэлнүүдэ	Үгтэһэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ.	Оршуулга (упр 254, 104 н.)	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ.	

			тааха.) + 2-хи абзац... Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр 252, 103 н. Фронтальна- упр 254, 104 н. шэлэн оршуулха.		э зохёохо, зэргыень тэмдэглэхэ.					
12	Тэмдэгэй нэрые юумэнэй нэрын орондо хэрэглэлг э.	1 час	Индивидуальна- номоор хүдэлмэри § 16. Упр 255. 105 н. Уншаха, оньһон үгэ бүхэнэй удха тайлбарилха. Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр 257, 106 н (Харилсуулха.) Фронтальна- упр 256, 106 н. 1 даабариинь шэлэжэ хэхэ, шалгаха.	Олонхи ушарта тэмдэгэй нэрэнүүд юумэнэй нэрын орондо хэрэглэгдэдэг гэхэн ойлгосотой танилсуулха.	Нэгэ текстыень шэлэн оршуулхадаа, зүбөөр мэдүүлэлнүүдэ э зохёохо. «Улаан шоно», «Хэрмэн» ород хэлэндэ оршуулха. (107 н.)	«Синица» текст оршуулаад, саашань үргэлжэлүүлхэ.	Зохёохы шадабарияа үргэдхэхэ.	«Буряад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.		
13	Тэмдэгэй нэрын падеждэ зохилдол.	1 час	Индивидуальна- номоор хүдэлмэри § 17. Упр 260. 108 н. (Падеждэ зохилдуулха). + Мэдүүлэлнүүдые зохёохо. Бүлэгөөр хүдэлмэри: «Буряад хэлээр	Тэмдэгэй нэрэнүүдые зохилдуулхад а, юумэнэй нэрын зохилдолой дүрим баримталагда даг гэхэн ойлгосо	Юумэнэй нэрын зохилдолой дүрим баримталан, тэмдэгэй нэрэнүүдые падеждэ зохилдуулха.	Үгэ ямар аялганаар, хашалганаар һүүлтэнэб, тэрээнһээ дулдыдажа залгалтануудые нь бэшэхэ.	§ 17 уншаха. (Тэмдэгэй нэрэнүүдые падеждэ зохилдуулха.)	Буряад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.		

			тестнүүд» даабари 1, 53 н, даабари 2, 53 н. даабари 3, 53 н, даабари 4, 53 н. Фронтальна- упр 261, 108 н.	үргэдхэхэ.					
14	Тэмдэгэй нэрэнүүдэй хамаадал.	2 час	Индивидуальна- номоор хүдэлмэри § 18. Упр 262. 109 н. (Нюурга хамаадуулха). + Упр 263, 109 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри: упр 264, 109 н (Тэмдэгэй нэрэнүүдые өөртэ хамаадуулха.) «Буряад хэлээр тестнүүд» даабари 6, 54 н, даабари 7, 54 н. даабари 8, 54 н, даабари 4, 53 н. Фронтальна- упр 266, 109 н. (хубарюулан бэшэхэ.)	Тэмдэгэй нэрэнүүдые нюурга ба өөртэ хамаадуулхад а, юумэнэй нэрын хамаадалай залгалтанууд ые абадаг гэхэн ойлгосо үргэдхэлгэ.	Б. Барадинай «Сэнгэ баабай» гэхэн зохёолхоо хэхэг уншаад, шүүлбэринүүд ые хэхэ. (Упр 270, 111 н.)	«Гал тухай домог» упр 274. 113 н. Текст уншаад, найруулга бэшэлгэ. Ойлгоһон мэдэсээ хэрэглэжэ, үгүүлэл соохи юумэнэй ба тэмдэгэй нэрэнүүдые зүбөөр бэшэхэ, хэрэглэхэ.	§ 18, упр 271. 112 н.	«Буряад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.	
15	Х.х.х. Творческ о хүдэлмэри. Баир Барадиева й «Гурбан	1 час	Хэлэлгэ хүгжөөлгын хэшээл. Упр 279, 116 н. «Эхэ эсэгийн хургаал, захяа» Буряад зоной хургаал	Зураг дээрэ юу хараһанаа бодомжолхо.	Зурагай гол удха (сюжет) элирүүлхэ.	Уран гоёор, тодо хурсаар зохёолгоёо бэшэхэ.	Шалгалтын асуудалнуудт а харюу бэлдэхэ. (117 н.) Зачётто бэлэдхэл.	Буряад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.	

	зөөлэн» гэһэн зурагаар зохёолго бэшэхэ.		тухай уншаха.						
--	---	--	---------------	--	--	--	--	--	--

Тоогой нэрэ

16	Тоогой нэрэ.	1 час	Индивидуальна- § 19, упр 280. 119 н.(тоогой нэрэнүүдые түүжэ бэшэхэ.) Тоогой нэрээр схемэ зохёохо. «Буряд хэлээр тестнүүд» даабари 3, 55 н, даабари 4, 55 н. дүүргэлгэ. Фронтальна- упр 281, 120 н. Тоогой нэрэнүүдые харилсуулха, шалгаха.	Тоогой нэрын гол морфологическа шэнжэнүүдтэ йнь ба синтаксическа үүргэтэйн танилсуулха.	Тоогой нэрэнүүдтэ таарамжатай юумэнэй нэрэнүүдые һанан бэшэхэ.	Тоолоһон, дугаарлаһан тоогой нэрэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдые зохёохо.	Зохёохы шадабари шалгаха.	§ 19., (тоогой нэрэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдые зохёохо.)	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ.
17	Тоолоһон тоогой нэрын һүүлэй н хашалган иие зүб бэшэлгэ.	1 час	Индивидуальна- номоор хүдэлмэри: § 20, упр 282., 121 н.(тоогой нэрэнүүдые зүбөөр үгүүлжэ уншаха.) Упр 284. 121 н. һүүлэй н хашалгание зүб	Тоогой нэрэнүүдые хэрэглэхэдэ, зарим ушарта һүүлэйн хашалган унадаг гэһэн ойлгосотой танилсуулха.	Эдэ тоогой нэрэнүүд түүхын ямар үйлэ гэршэлнэб? Сээжээр мэдүүлэлнүүдые зохёохо.	Тоолоһон тоогой нэрэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдые зохёохо, һүүлэй н хашалгание зүб бэшэлгэдэ анхаралаа	Бэшэмэл ба сээжэ харюу шалгаха.	§ 20, упр 286, 122 н.	«Буряд хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ.

			бэшэхэ. Фронтальна- упр 287, 122 н. Тоогой нэрэнүүдые бэшэмэл болгохо, харюугаа баталха.			хандуулха.				
18	Тоогой нэрэнүүд эй илгарал.	1 час	Индивидуальна- § 21, 122 н. уншаха. Таблицаар хүдэлмэри (123 н.) упр 288, 123 н., упр 289, 290. 123 н. Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр 291, 123 н. Упр 292, 124 н. Фронтальна- упр 295, 124 н. Алдуунуудыень заһаха, харюугаа тайлбарилха.	Тоогой нэрэнүүд удхаараа ба хэрэглэлгээрэ э хэдэн янза болон илгардаг гэһэн ойлгосотой танилсуулха.	Эдэ тоогой нэрэнүүдые бүлэгүүдтэ хубилган бэшэхэ, залгалтыень тэмдэглээд, илгаралыень бэшэхэ. Сээжээр мэдүүлэлнүүды е зохёохо.	Үгүүлэлэй гол бодол элирүүлжэ, нэрэ үгэхэ. Өөрынгөө һанамжа бэшэхэ. А. Жамбалоной «Арад зонойнгоо түлөө...» Упр 297, 125 н. «Буряадууд хэдыбибди?...» + дүүргэхэ.	Холбуулалну удые оршуулха, мэдүүлэлнүүд ые зохёохо (упр 296, 124 н)	§ 21, упр 298., 125 н.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлг э.	
19	Шалгалт ын хүдэлмэр и.	1 час	Фронтальна- шалгалтын хүдэлмэри.	Шалгалтын диктант бэшэхэ.	Зүбөөр бэшэхээ оролдохо.	Үгтэһэн грамматичес ка даабаринуу даа зүбөөр дүүргэхэ.	Шалгалтын хүдэлмэри.	Урда үзэһэнөө дабтаха.		
20	Алдуу дээрэ хүдэлмэр и. Четверти ин дүн гаргалга.	1 час	Индивидуальна- Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Бүлэгөөр хүдэлмэри- Нэмэлтэ даабаринууд-ые	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Алдуунуудаа зүбөөр заһахая оролдохо.	Алдуунуудаа заһахадаа, жэшээнүү дые зүбөөр хэрэглэжэ, харюунуудаа баримталха.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Урда үзэһэнөө дабтаха.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлг э.	

			дүүргэхэ.							
--	--	--	-----------	--	--	--	--	--	--	--

**Календарна-тематическа түсэблэлгэ
Буриад хэлэн, 6 класс, 4 четверть.**

№	Хэшээлэй сэдэб	Сагай хубаар и	Бурагшад ай ажаябуулгы н шэнжэ	Хараалагдахан дунгууд			Шалгалты н түхэлнүүд	Гэрэй даабари	ИКТ хэрэглэлгэ	Болзор	
				предметнэ	личностн о	метапредмет нэ				түсэбөөр	үнэн
1	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри Багшын үзэмжөөр.	1 час	Индивидуальна- үгтэһэн сэдэбтэ зохёолго бэшэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри- түсэб табиха. Фронтальна- хөөрөө эмхидхэхэ	Творческо хүдэлмэри бэшэхэ.	Үгтэһэн даабарияа найнаар дүүргэхэ.	Бэшэһэн хүдэлмэри дээ зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Зохёолгодоо тобшолол хэхэ, өөрынгөө хандаса харуулха.	Творческо хүдэлмэри бэшэхэ.	Урда үзэһэнөө дабтаха. «Хабарнай дуулаһаар...» гэхэн сэдэбтэ мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.	«Буриад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэлгэ.		

2	Тоогой нэрын падеждэ зохилдол.	1 час	Индивидуальна- § 22, 128 н. уншаха. Таблицаар хүдэлмэри (128 н.) упр 304, 128 н., упр 305, 128. Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр 308, 129 н. Упр 309, 129 н. Фронтальна- упр 307, 129 н. Алдуунуудыень заһан,	Тоогой нэрэнүүд юумэнэй нэрын удхатай болоходоо зохилдодог, нюурта ба өөртэ хамаадага гэхэн ойлгосотой танилсуулха.	Хэн эгээ түргэнөөр хэлэжэ шадахаб? Уранаар, тодоор хэлэжэ буригаха.	Нэгэ текстыень шэлэн оршуулхадаа. тоогой нэрэнүүдые зүбөөр бэшэхэ. (Упр 306. 129 н.)	Х. Намсараевай «Морхонсой хурьган» рассказ уншаад, удхыень тобшоор дамжуулха, һанамжаяа хэлэхэ.	§ 22, упр 308, 129 н.	«Буриад хэлэн» сахим бураха ном хэрэглэлгэ.		
---	--------------------------------	-------	--	---	---	--	---	-----------------------	---	--	--

			мэдүүлэлнүүдые буулгажа бэшэхэ.							
3	Тоогой нэрын хамаадал	1 час	Индивидуальна- § 23, 131 н. уншаха. Таблицаар хүдэлмэри (131 н.) упр 312, 131 н., упр 313, 132. Бүлэгөөр хүдэлмэри: Упр 318, 133 н. Упр 319, 133 н. Фронтальна- упр 321, 134 н. уншаха, тоонууд болон үнгэнүүд ямар үүргэтэйб?, алдуугүйгөөр буулгажа бэшэхэ, номоороо шалгаха.	Тоогой нэрэнүүд юумэнэй нэрэнүүдтэ адли нюурта ба өөртэ хамаададаг гэһэн ойлгосотой танисуулха.	Сэсэн үгэнүүдэй удха тайлбарилха, тоогой нэрэнүүдэй мэдүүлэлнүүд соохи үүргэ элирүүлхэ. (Упр 317, 132 н.)	Далай лама тухай мэдэсээ нэмэжэ хөөрэхэ. (Упр 320. 133 н.)	С. Батажаргалай «Бурханһаа заяатай, дэлхэйдэ суурхалан буряад хубсаһанда бузар халдахагүй...» гэһэн текст уншаад, тоонууд болон үнгэнүүд ямар үүргэтэйб? гэһэн асуудалда дэлгэрэнгы харюу үгэжэ шадаха.	Шалгалтын асуудалнуудта харюу бэлдэхэ (138 н.) Зачёдто бэлэдхэл.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлгэ.	
4	Х.х.х. Творческо хүдэлмэри.	1 час	Индивидуальна- үгтэһэн хэһэг уншаха. «Баргузинский заповедник», «Государственный парк «Тункинский» уншаад, нэгэ үгүүлэл шэлэжэ оршуулхадаа, тоогой	Ород хэлэнһээ буряад хэлэн дээрэ оршуулга.	Оршуулха- даа зүбөөр мэдүүлэлнүү- дээ зохёохо. Мэдүүлэлэй байгуулгада анхаралаа хандуулха.	Үгтэһэн даабаридаа зохёохы шадабари хэрэглэхэ. Удхатай, дэлгэрэнгы мэдүүлэл- нүүдые зохёон байгуулха.	Творческо хүдэлмэри. Зохёохы шадабари шалгаха.	Зохёолго бэшэхэ.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэг- лэлгэ. Толи хэрэг- лэлгэ.	

			нэрэнүүдые зүбөөр хэрэглэхэ. (Ород хэлэнһээ буряад хэлэн дээрэ оршуулга). Фронтальна- оршуулга.							
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

Түлөөнэй нэрэ

5	Түлөөнэй нэрэ.	1 ча с	Индивидуальн а- § 24, упр 329. 140 н.(Уран уншалга. Басни ямар хургаал үгэнэб? «Гэрэл ба Һармагшан». н Түлөөнэй нэрэнүүдые түүжэ бэшэхэ.) «Эхэ Орон» Ц- Д. Дондоковагай шүлэг соохи түлөөнэй нэрэнүүдые ажаглаха. Фронтальна- упр 331, 141 н. (Түлөөнэй нэрэ хэрэглэхэ.)	Түлөөнэй нэрын гол морфологическ а шэнжэнүүдтэй нь ба синтаксическа үүргэтэйн танилсуулха.	Түлөөнэй нэрэнүүдые олохо. Ямар шэнжэнүүдээр нь олообта? Харюугаа баталха. (Упр 332, 142 н.) Г. Чимитов «Манай хургуули».	Түлөөнэй нэрэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.	Зохёохы шадабари шалгаха.	§ 24., н Түлөөнэй нэрэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.)	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлг э.	
---	-------------------	--------------	--	--	---	---	---------------------------------	--	--	--

6	Түлөөнэй нэрын удхаараа илгарал.	1 ча с	Индивидуальн а- § 25, упр 333. 143 н.(Ямар ушарнуудта нюурай ба зааһан түлөөнэй нэрэ болоноб? Упр 334, 143 н. түлөөнэй нэрэнүүдые ажаглаха. Фронтальна- упр 337, 144 н. (Түлөөнэй нэрэнүүдые тааруулан бэшэхэ, шалгаха.)	Түлөөнэй нэрэнүүд б янзаар илгардаг гэхэн ойлгосо үргэдхэхэ.	Д. Ошоровой «Зуруул» гэхэн текст уншаад, түлөөнэй нэрэнүүдые олохо, илгаралыень зааха. Упр 335, 143 н. + Хөөрэлдөө үнгэргэхэ.	Түлөөнэй нэрэнүүдые тааруулан бэшэхэ. Упр 337, 144 н. + Мэдүүлэлнүүд ээ зүбөөр зохёохо.	Түлөөнэй нэрын удхаараа илгарал хэр зэргэ ойлгоһые нь шалгаха.	§ 25, упр 339, 145 н.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлг э.		
7	Түлөөнэй нэрын олоной тоо.	1 ча с	Индивидуальн а- § 26, упр 341. 145 н.(түлөөнэй нэрэнүүдые болоноб? түлөөнэй нэрэнүүдые ажаглаха. (Түлөөнэй нэрэнүүдые тааруулан	Түлөөнэй нэрэнүүд тоодо хубилхадаа, зариманиинь ондоо һууритай болодог гэхэн ойлгосотой танилсуулха.	Үгтэһэн түлөөнэй нэрэнүүдые олоной тоодо табяад, мэдүүлэлнүүды е зохёохо.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэн, холбоо текст зохёохо.		§ 26. (Холбоо текст зохёохо.)	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлг э.		

			бэшэхэ, шалгаха.)							
8	Түлөөнэй нэрын зохилдол.	1 ча с	Индивидуальн а- § 27, 146 н. уншаха. Таблицаар хүдэлмэри (146 н.) упр 342, 146 н. Фронтальна- упр 346, 147 н.	Түлөөнэй нэрэнүүд зохилдодог. Бэшэхэ дүримынь юумэнэй нэрэнүүдэй дүримдэ адли гэһэн ойлгосо үргэдхэхэ.	Ц. Номтоевой «Таряан тухай домог» уншаад, түлөөнэй нэрэнүүдые олохо, залгалтануу дыень зааха. Упр 344, 147 н.	Түлөөнэй нэрэнүүдые хэрэглэнгээ оршуулха. Упр 345, 147 н. + Мэдүүлэлнүүд ээ зүбөөр зохёохо.	Түлөөнэй нэрэнүүдэй зохилдол хэр зэргэ ойлгоһые нь шалгаха.	§ 27, упр 343, 146 н.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлг э.	
9	Түлөөнэй нэрын хамаадал.	1ч ас	Индивидуальн а- § 28, 148 н. уншаха. Таблицаар хүдэлмэри (148 н.) упр 350, 150 н. Фронтальна- упр 353, 151 н.	Түлөөнэй нэрэнүүд нюурта ба өөртэ хамаададаг. Бэшэхэ дүримынь юумэнэй нэрэнүүдэй дүримдэ адли гэһэн ойлгосо үргэдхэхэ.	Х. Намсараевай зохёолһоо хэһэг уншаад, түлөөнэй нэрэнүүдые олохо, залгалтануу дыень зааха. Упр 348, 149 н.	«Мама- первый твой друг...» үгүүлэл оршуулха, нэрлэхэ. (Упр 354, 151 н.)	Түлөөнэй нэрэнүүдэй хамаадал хэр зэргэ ойлгоһые нь шалгаха.	§ 28, упр 357, 153 н.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлг э.	
10	Практичес ка хүдэлмэри .	1 ча с	Индивидуальн а- упр 360, 153 н. Фронтальна- Упр 358, 153 н.	Түлөөнэй нэрын гол морфологическ а шэнжэнүүдын ба синтаксическа үүргэнь, түлөөнэй	Ц-Ж. Жимбиевэй «Гал могой жэл» гэһэн зохёолһоо текст уншаха, үгүүлэлдэ нэрэ һанаха.	«Наказ матери» уншаха, сээжээр оршуулха. Гол бодолыень элирүүлхэ. Түлөөнэй нэрэнүүдые	Түлөөнэй нэрын гол морфологичес ка шэнжэнүүдын ба синтаксическа үүргынь, түлөөнэй	§§ дабтаха, мэд зохёохо.	«Буряад хэлэн» сахим һураха ном хэрэглэлг э.	

				нэрын бэшэхэ дүримынъ юумэнэй нэрэнүүдэй дүримдэ адли гэхэн ойлгосо үргэдхэхэ.		хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүд ые зохёохо.	нэрын бэшэхэ дүримынъ хэр зэргэ ойлгоһыень шалгаха.			
--	--	--	--	--	--	-------------------------------------	---	--	--	--

Дайбар үгэ. (2 час.)

11	Дайбар үгэ.	1 час	Индивидуальна- § 29, упр 366. 159 н. Упр 368, 159 н. Тэмдэгэй нэрэнүүдхээ дайбар үгэнүүдые бүрилдүүлхэ.) Фронтальна- упр 369, 160 н.	Дайбар үгын гол морфологическа шэнжэнүүдтэйнъ ба синтаксическа үүргэтэйнъ танилсуулха.	Дайбар үгэнүүдые олохо. Ямар шэнжэнүүдээрнь олообта? Харюугаа баталха. (Упр 367, 159 н.)	Дайбар үгэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдые зохёохо. (Упр 367, 159 н.)	Зохёохы шадабари шалгаха.	§ 29., (Дайбар үгэнүүдые хэрэглэжэ, мэдүүлэлнүүдые зохёохо.)	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.	
12	Дайбар үгэнүүдэй удхаараа илгарал.	1 час	Индивидуальна- § 30, упр 370. 161 н. Упр 371, 161 н. Фронтальна- упр 380, 164 н.	Дайбар үгэнүүд удхаараа 6 бүлэгтэ илгардаг гэхэн ойлгосотой танилсуулга.	Асуудалнуудта харюусаха (упр 377, 163 н.)	«Гроза» гэхэн текст оршуулха упр 374, 162 н.	«Һүниин манаан» алдуутайгаар бэшэгдэхэн үгэнүүдыеень заһан бэшэхэ. Упр 382, 165 н.	§ 30, упр 381, 165 н.	«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.	
13	Жэл соо үзэхэнөө дабталга.	1 час	Индивидуальна- «Буряад хэлээр тестнүүд».	Урда үзэхэн темэнүүдээ бэхижүүлгэ.	Үзэхэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ.	Үгын баялиг, бэшэмэл ба аман хэлэлгээ хүгжөөхэ.	Бэхижүүлгэ.		«Буряад хэлэн» сахим хураха ном хэрэглэлгэ.	

14	Шалгалтын хүдэлмэри.	1 час	Фронтальна-шалгалтын хүдэлмэри.	Шалгалтын диктант бэшэхэ.	Зүбөөр бэшэхээ оролдохо.	Үгтэһэн грамматическа даабаринуудаа зүбөөр дүүргэхэ.	Шалгалтын хүдэлмэри.	Урда үзэһэнөө дабтаха.		
15	Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Нуралсалай жэлэй дүн гаргалга.	1 час	Индивидуальна-Алдуу дээрэ хүдэлмэри. Бүлэгөөр хүдэлмэри-Нэмэлтэ даабаринууд-ые дүүргэхэ.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.	Алдуунуудаа зүбөөр заһахаяа оролдохо.	Алдуунуудаа заһахадаа, жэшээнүү дые зүбөөр хэрэглэжэ, харюунуудаа баримталха.	Алдуу дээрэ хүдэлмэри.		«Буряад хэлэн» сахим нураха ном хэрэглэлгэ.	

4. Нуралсалай методическа хангалга

Цыремпилова О.Ш, Жанчипова Ц.С. «Буряад хэлэн», Улаан- Үдэ., «Бэлиг», 2013 он.

С. Будаин, Ж. Жамбуева, Я. Ивахинова, Ц. Лубсанова «Буряад хэлээр тестнүүд», Улаан- Үдэ., «Бэлиг», 2007 он.

Б-Д. Батоев, С. Будаев, Б. Будаин «Буряад хэлэн» 5-9 кл., Улаан- Үдэ., «Бэлиг», 2006 он.

Х. Дамдинова, Цыремпилун «Буряад хэлээр дидактическа материалнууд», Улаан- Үдэ., 1983 он.

«Буряад хэлэн» сахим нураха ном. 2012 он.

Д. Доржиев, Р-Х. Санжимитыпова «Буряад хэлээр хэрэглэхэ дидактическа материалнууд». Улаан- Үдэ., 1992 он.

Д. Амоголонов «Буряад хэлэнэй орфографическа словарь», Буряадай номой хэблэл, Улаан- Үдэ., 1976 он.

«Буряад хэлэнэй тобшо тайлбари толи» Буряадай номой хэблэл, Улаан- Үдэ., 1992 он.

Л. Шагдаров, Н. Очиров «Ород-буряад толи» Россиин эрдэмэй академи...

«Буряад нургуулийн программунууд», «Буряад хэлэн 5-11 классууд» Улаан- Үдэ., «Бэлиг», 2008 он.

Шэнэ онол арга:

1. Компьютер
2. Проектор
3. Интерактивна самбар
4. «Буряад хэлээр сахим нураха ном»
5. Буряад уран зохёолой соносохо номой нан (аудиобиблиотека)

Шалгаха хэрэгсэл :

- Шалгалтын асуудалнууд ба даабаринууд;
- М-тест
- Электрон номой тестнүүд

Интернет онол арга:

- <http://www.edu.ru> – Федеральный портал «Российское образование».
- <http://www.edu03.ru/>-**Министерство** образования и науки РБ
- <http://www.buryadxelen.org>
- <http://www.nomoihan.org>
- <http://www.ict/edu.ru/> - Портал «Информационно-коммуникационные технологии в образовании».
- <http://www.Kpmo.iv-edu.ru/> – Сайт регионального комплексного проекта модернизации образования.
- <http://fcior.edu.ru/> - Федеральный центр информационно-образовательных ресурсов.
- <http://www.rikuo.ru/> – Сайт республиканского института кадров управления и образования.